

AR PASK, NEVEZIDIGEZH AR BED

Evel m'hen diskouez levr an Ermeeziadeg (12, 1-2) e oa miz Pask miz kentañ ar bloaz. Hag aes eo kompren e oa bet en amzerioù kent, skrifis an Oan ha lid ar bara dic'hoell, ur gouel relijiel evit nevezidigezh ar bed gant an nevez amzer o'n em zispakeñ : an oaned nevez-vet, ar malanoù-ed kentañ o tont da vezañ bara nevez hep netra eus ar bloavezh kozh, kement-se a veze lidet evel penn-kentañ ur bed nevez. Zoken goude ma oa deut ar Pask, war lero'h an Ermeeziadeg, da vezañ efvoradur unan eus penneñ fedoù istor Israel, e oa chomet gant an Hebreed, koun eus ar ster kentañ. Evelse e skriv Filon Aleksandria (Spec. Leg. II, 150) : "Keidez an nevez amzer a zo evit gwir, skeudenn ar penn-kentañ ma voje krouet ar bed ennañ. Evit hon lakeat da gounaat bep bloaz krouidigezh ar bed, en deus Doue gret an nevez amzer lec'h m'emañ pep tra o tispakeñ hag o vleunisañ. Setu perek n'eo ket hep abeg eo merket ar miz-se el Lezenn ar miz kentañ, eñ hag a zo skendenn an deroù kentañ".

Adkemeret eo bet ar soñj-se gant Tadoù an Iliz, met evito ne oa ken Pask hepken skeudenn ar grouadelezh kentañ, met dreist-holl efvoradur an eil grouidigezh gant dasorc'h ar C'hrist. Degasomp da skouer andestenn-mañ eus Gaudens Breskia en un homelienn war ar Pask (P.L. IX, 845), o stummañ dimp gant ampartiz menozioù boaz en Iliz kentañ : "An nevez-amzer, emezañ, eo ar c'houlz m'en deus Doue krouet ar bed. Rak e miz meurzh eo en deus lavaret da Voizez : ar miz-mañ a vo evidoc'h an hini kentañ eus mizioù ar bloaz. Hag an Rann Doue gwirion n'en defe ket anvet ar miz-mañ kentañ, mar ne vije ket bet en gwirionez, evel n'en divije ket anvet sabbad ar seizhvet deiz mar ne vije ket bet deiz an Aotroù (ar sul) an deiz kentañ. Setu-

perak e welomp Mab Doue o sevel endro ar bed gouezhet dre nerzh e adsevidigezh hec'h-unan, dy'ar mare end-eeun m'en devoa da gentañ krouet anezhañ eus an netra, evit ma vefe pep tra adstummet ennañ".

Gant-se ne vanko ket el liderezh an testennoù ma vo keñveriet penn kentañ ar bed-natur ha penn kentañ ar C'hras. Hen kanañ a reomp e Maulgan ar Vijelezoù e sulioù ordinal ar bloaz : "Sed an deiz kentañ m'he deus an Dreinded sakr diazezet ar bed, ha ma ~~xxxxx~~ tesoro'h ar Salver o trec'hiañ war ar maro evit hon dieubiñ". Hag en noz Pask goude ar gentel kentañ, an hini end-eeun a zesrevell krouidigezh ar bed gant destenn ar C'heneliezh, e lennomp ar c'homzoù-mañ, hon doug da soñj adkrouidigezh pep tra er bed : "Doue, C'hwi hag hoc'h eus krouet an den en un doare burzhudus a zespren anezhañ en un doare burzhudusoc'h c'hoazh", komzoù heñvel ouzh ar re a lennomp e pep oferenn evit bennigadenn an dour.

Sellomp a dost ouzh lid noz Pask : distreiñ a ra ar soñj eus nevezidigezh pep tra : tan nevez, sklerijenn nevez, dour nevez, buhez nevez, tud nevez.

"O noz lakaet gant ar C'hris da splannañ evit silvidigezh ar broadoù, te hag a nevesa gant da nerzh salvus ar grouadelezh a-bezh, meuleudi dit-te" a gane gwechall Venetis Fortunat.

Dant ha n'emaomp ket o lidañ an englev nevez ha peurbadel, a splannañ e korf nevez ha peurbadel ar C'hris e-unan, kentañ ganet eus a douez ar re varo ? Ginivelezh nevez ! Ses e oa o soñjal e korf ar Salver deut leun a vuhez ermaez eus ar bez, gwelout ennañ ur c'hanedigezh d'ur vuhez nevez, evel ne oa ket bet c'hoazh bevet gant den.

Bremañ eo penn kentañ un dranevez evel ne oa bet biskoazh.

Hiviziken eo ar surentez ~~xxx~~ eus ar silvidigezh hag eus ar c'hras.

N'eo ket da lavarout ne vije ket bet roet d'an enegou arak Pask ar C'hrist an tu d'en em selviñ, met en entremar e oa, en amc'houlou e rankent klask Doue. Bremañ avat eo deuet ar silvidigezh da vezañ splann hag anst. Ar pezh e deus arvestet an ebestel eo an trec'h war an Disoul, ar pec'hed hag ar maro : Gwelet hon eus e glod, eme sant Yann.

Kompren a reomp neuze eo'h antreomp gant dasorc'hidigezh hor Salver en ur marevezh nevez. N'eo ket e vefe kemmet kalz a dra en diavsez, met war dachenn ar vuhez speredel eo ar marevezh nevez a zo ar C'hrist ar mestr anezhañ. Ho pet soñj eus bennigadenn ar piled en nozvezh Pask, gant an amzeriad merket warnañ.

An Testamant nevez n'eo ket e bal kemenn dimp e vo aberzet en da-zont ur servijer feal da Zoue. Diskouez a ra dimp ar C'hrist evel an oen a zo aze, hag e sakrifik evel tra kaset da benn. Adlavarout a ra dimp eo diskoulmet pep tra : setu, hizio, a zo ar gerioù a zistro, evit kemenn dimp ar C'helou mat : an nevezinti eo emañ bremañ aze, roet dimp, an hini a oa bet diouganet.

Gant donedigezh ar C'hrist eo an amzerioù diwezhañ bet rakwelet gant an Testamant kozh a zo deuet da wir. P'eo bet kaset da benn leunder an amzerioù, an amzerioù diwezhañ, en deus Doue komret dimp dre e Vab .... (Hebb. 1,2 ; Gal. 4,4 ; Hebr. 9,26 ; Ef. 1,10).

Amzer ispisial war dachenn ar vuhez speredel, rak gantañ e kendalc'h red an istor ha doare ar bed kozh gouestlet d'ar maro, ha war un dro ar C'hrist dasorc'hed a zo dija o ren, mammenn a o'hra, arrez hor vuhez peurbedel-ni. Al liderezh e-unan a glasket neuze hoñ lakaat evel en diavsez d'an amzer, en tu-hont dezhañ,

(Pask; névezidigezh) 4

evel en tu-hont d'hor bed-ni evit kanneuliñ ar peurbadel da zont. E-pad sizhunvezh Pask n'eus ken meulganoù evit an enrioù, met hepken el leit-motiv : An deiz-mañ hag en deus hen graet an Aotrou, bezomp laouen ha trivliomp ennañ. Adunvanet gant an Aeled ha prometet d'o evarusted divrell emomp o kansañ ganto an Allelouia .

"Sklerijenn ar C'hrist a zo un deiz hep noz, un deiz hep fin ; ennañ e pep lec'h o lugerniñ, e pep lec'h o splannañ, sklerijenn ha n'he deus ket e neplec'h fallañ ebet ... Setu perak e tle an holl, va breudeur, antren e jos an deiz santel-mañ " eme St Maksim Turino.

"Hemañ eo deiz an desorc'hidigezh ha penn kentañ ar vuhez evurus" eme en hevelep doare St Gregor Naziañs, en ur brezegenn evit deiz ar Pask.

Setu ar C'hrist o tont evidomp mammenn diarvar a vuhez, en e gorf desorc'het evel ur youc'hadenn vev a levenez : "Evel ma varv an holl en Adam, evelse e vo advevset an holl er C'hrist " (Pennad Siks, I Kor. 15, 22).

Kement a vez graet gant ar C'hrist pe a dremen ennañ, a dalv evidomp, ar re salvet gantañ, rak Eñ a zo hor c'hannad dirak an Tad, Eñ hor Roue. Kement a c'hoarvez en e gorf-den a dalv evit e gorf kevrinus : maro ar Salver a zo hor maro d'ar pec'hed, dasorc'h hor Salver a zo hon dasorc'h er c'hras. A-gevret gant an Oan oc'h adsevel d'ar vuhez nevez peurbadel, setu an "aginiñ novelli", o tont war e lerc'h da ganañ e c'hourdrec'h. Evito e talvez kement a zo bet lavaret diwar-benn ar C'hrist dasorc'h et e-unan : int ivez a zo adkrouet, adnevezet, adc'hanet, deut ma'z int da vezañ advivion da Zoue, dre nerzh an dour hag ar Spered Glan.

Adlennomp kenbedenn an oferenn en noz Pask : "Doue, C'hwi hag a ro sklerijenn d'an noz santel-mañ gant splannder dasorc'hidigezh an Aotrou, mirit en bugale nevez ho tiegezh ar Spered a advabelezh hoc'h eus roet dezho, ma vint neveset a gorf hag a spered, evit rentañ deoc'h servijerezh dinamm". Pe gentoc'h sellomp a-dost ouzh al lavaroc'h a vez implijet gant an Iliz evit bennigadenn ar feunteun vadez : "Ra vo diverket holl saotrou ar pec'hedoù, ra vo naetaet amañ eus he lastez kozh an natur bet krouet diouzh ho skeudenn, hag a vez stummet bremañ a-nevez evit hoc'h enoroc'hwi, e bennbeg ; da gement den antreet er sakramant-mañ a advevidigezh da vezañ ganet endro da vugeliezh nevez ar c'hlanded wirion". Dija eo un heklev eus ar pezh a embanno Sant Pêr en abostol er Sadorn wenn : "C'hwi eo ar ouenn dibabet, ar velegiezh roueel, ar vroad santel, ar boblad dasprenet, deoc'h da gemenn burzhudoù an hiniñ deus salvet ac'hanoc'h eus an deñvalijenn d'e sklerijenn estlammus". (I Pêr, 2,9).

Met n'eo ket gant an teol kentañ e vefemp kenmet holl ; hon natur kozh a chom ganimp ha n'hall bezañ sêneziet nemet tamm ha tamm ; ar c'hris laket en hon ene a ranki ivez bleunisañ hag en em zispakañ diwar striv poanüs hag hirlebourus. Ac'hano ar galvedennoù a vez graet dimp d'en em stummañ a nevez. Pep tra el lidoù-mañ a zo degouezh mat evit an Iliz da rein soñj dimp eus an dever-mañ se : "Skarzhit diouzhoc'h ar goell kozh evit bezañ un toaz nevez", eme St Paul en abostol Sul Fask (I Kor. 5,7).

Ne baouezo ketan Iliz da adlavarout dimp n'omp ken tud eus an douar, mat dija keodediz an nefv, dija tud antreet en ur bed nevez en abeg d'ar C'hris dasorc'het. Gantañ emomp dija e bed an Aeled, e bed ar jor, entu-hont d'ar maro. Hag evidomp d'en em gaout dre fed e kreiz diaessamentoù an douar, hon eus perzh dija dre wir e levenez divrall ar Salver. Dija, dre vevañ en Doue, e tafaomp en hor spered un dra bennak eus an evurusted peurbad. "Mar doo'h dasorc'het gant ar C'hris, klaskit traoù an nec'h ... (lennadenn verr amzer Fask da Brim).

Goude 40 devezh ar C'hoaraiz a lide striv speredel an Iliz o vont ermes eus ar pec'hed dre gemer perzh e poanioù ar Salver, bremañ gant an 40 devezh a ya betek ar Bignidigezh eo patrom ar vuhez kristen wirion, doareoù ar vuhez kevrinus evel ur raktres da levenez an nefv. Buhez doueel, a glask krefivaat ar vertuzioù douee feiz, spi, karantez. Met ar feiz amañ a gemer ur stum bev ; ar feiz en dasorc'h an hini eo, ar feiz en trec'h hag en buhez ar C'hris : Ar C'hris adsavet ne varvo mui ... Abostolioù sizhun Fask n'int nemet youc'hadennoù a levenez oc'h embann ar feiz divrall-se. Rak krediñ ar C'hris maro ha dasorc'het eo kaout perzh a galon hag a spered er maro hag en trec'h-se, ha kenent-se

5-62

Gant-se e komprenner gwellbo'h komzou St Gregor Nazianz en e
brezegenn evit deiz ar Pask : "An hini a zo dasorc'het hizio eus a
douez ar re varo, ar C'hrist, am nevesa me ivez va-unan em spered ;
va lakaat a ra da wiskañ andan nevez. Stag ma oan dec'h ouz ar
Grosz gent ar C'hrist, e resevan gloar hizio gantañ. Mervel ma raen
dec'h a gevret gantañ, ez on rentet hizio d'ar vuhez a gevret gent
sebeliet ma oan dec'h a-unan gantañ, ec'h adsavan hizio a-unan
gantañ. Setu perak ... rentomp da skeudenn Doue ennomp ar splander
a zere outi; anavezomp hon uhelder ; komprenomp petre 'dalvezomp
hag evit piw en deus ar C'hrist gouzafvet ar maro".

a zo trec'h war ar bed, buhez a-us d'ar bed, en tu-hont.

En hevelep doare, e vo hon spi tra resis, gortozidigezh ar Spered santel. Mar kredomp e promessa an Tad, e promessa ar Mab, ne dileomp ket mankout a fiziñs : n'omp ket emzivaded, emañ ar sarakled e-unan ouzh hon harpañ hag o kerzhout ganiap war hent hon diasterioù.

Danvez ar feiz hag an esperañs a zo nevez hiviziken. Ar garantez hec'h-unan a vo nevez: Ur gourc'hemenn nevez a roan deoc'h, eme ar Salver, n'eo ket hepken en em garout an eil egile, met enem garout an eil egile evel m'am eus ho karet, ar pezh a zo war un dro, kaout un abeg nevez d'en em garout, hag ivez kaout ur skouer diziraezhus da vont diouti ... (Lid gwelo'hidigezh an treid er Yaou Gambrellid).

Ha neuze ra darzho war ar muzelloù o-unan al levezeg diabarzh. Tud nevez, kenomp ur ganenn nevez da Zoue, en hag en deus graet burzhudoù : gonezet en deus an trec'h dre e Vab, diskouezet en deus nerzh e vrec'h dehoù. (Kan-digor ar merc'her hag ar yaou en eizhved Pask, kan-digor ar 4vet sul goude Pask).

Kement-se eo 40 devezh ar vuhez er C'hrist, 40 devezh an evezhiñs kristen, hon eus da ren betek, evel ma lavar dimp Aeled an Desorc'h, "ma tevio endro".